

Vruchtbare aarde als mensenrecht

Hoe belangrijk vruchtbare landbouwgrond is voor ons bestaan, lijkt weinig door te dringen tot landschapsarchitecten zoals Adriaan Geuze. In Zomergasten vertelt hij vooral een romantisch verhaal over ons polderlandschap.

Maar ons landschap, en ook onze expansie als koloniale zeemacht, heeft zich alleen kunnen ontwikkelen uit de surplus van onze bevolking: uit moeders, die het werkvolk baarden.

En die bevolkingsgroei was het gevolg van het Bijbelse 'gaat heen en vermenigvuldig u'. Met die omstreden leefregel kon onze christelijke natie het eigen volk laten groeien ten koste van de minderheden. De wet van het getal. Eerst wilde de kerk hun gelovigen in aantal laten toenemen voor meer macht, daar bovenop wilde de staat meer mankracht voor militaire steun en nu on top is het de economie, die graag meer zielen wil: hoe meer mensen, hoe meer consumenten! Zodoende is beperking van de bevolking geen religieus, politiek of moreel doel, maar vooral een voortdurend taboe.

Polderwerkers graven sloten voor waterafvoer bij de ontginning van de Noordoostpolder in 1942.

In die bevolkingsgroei dwang gaat het allang niet meer om de kwaliteit van het leven, maar uitsluitend om de kwantiteit. En de noodzaak voor stadsuitbreiding zet, samen met de roep om meer natuurgebieden, het landbouwareaal onder druk.

Wat we niet zien is, hoe boeren het zaai- en pootgoed, de kunstmest, de chemische bestrijdingsmiddelen en het water rondpompen door ons kleine areaal landbouwgrond, om toch vooral het 4^e wereldexportland van agrarische producten te blijven.

Het is opfokken en uitputten in een overspannen landbouwcultuur. Door ons poldermodel hebben we de duurste landbouwgrond ter wereld: alleen de Champagnestreek in Frankrijk heeft hogere grondprijzen.

Landschapsarchitecten profiteren van die bevolkingsgroei met steden, die functioneren als machtssymbolen en met openbare gebouwen, die dienen als gemeentelijke prestigeobjecten. Zulke architecten hoeven zich niet druk te maken over mensenleed door overpopulatiestress en over dierenleed in de bio-industrie. Dat is de achterkant van hun mooie polderplaatje.

Hebben we dan geen geschiedenis om trots op te zijn? Zeker wel. Door de strijd tegen het water hebben we met onze bijzondere kennis imposante waterwerken en duizenden polders gerealiseerd en ons leefgebied vergroot en bestendigd. Echter voor een groot deel is dit werk gefinancierd uit de opbrengsten van de koloniën en dat kent een verleden van uitbuiting, onderdrukking, slavernij en oorlog. Daarom hebben wij de verplichting iets terug te doen.

In de Sahelregio graaft Ondernemers Zonder Grenzen sleuven voor watertoevoer met de speciale Delphino ploeg, ca. 7000 per ha.. Foto inzet: details van de maanvormige voren en hun vergroening (2015).

Door onze poldercultuur hebben wij niet alleen de kennis, maar ook het materiaal en de machines om wereldwijd te werken aan vergroening en vruchtbaarheid van de aarde. Zoals het project in Burkina Faso van Ondernemers Zonder Grenzen (België) in Burkina Faso. Met een uitgekiend plan van Universiteit Gent zijn al miljoenen bomen gezaaid of geplant. Daarmee is de levenswijze van zo'n 50.000 Afrikanen in enkele jaren tijd zonder subsidies verbeterd, zodat ze niet meer willen emigreren. Ook de Nederlandse Naga Foundation graaft in Kenia op grote schaal geulen voor herstel van vegetatie en toekomstperspectief.

Meer vruchtbare grond wereldwijd betekent, ook in ons land, minder druk en meer ruimte voor de boeren om keuzes te maken en aandacht te schenken aan het kwetsbare bodemleven en dierenwelzijn. Het biedt een toekomstperspectief voor miljoenen mensen.

Ook de landschapsarchitectuur zou zich in moeten zetten voor vruchtbare stadslandbouwgrond en het inpassen van voedselbossen. 2015 is als jaar van de bodem uitgeroepen door de Verenigde Naties om uitputting van landbouwgrond en verwoestijning een halt toe te roepen. Dit voorkomt dat de plattelandsbevolking naar de steden trekt, waar armoede en uitzichtloosheid wacht.

Vruchtbare landbouwgrond moet een mensenrecht worden!

© Ine van Staveren schrijfster van de roman 'Tussen aardappels en aardolie'

augustus 2015 lees ook: www.eko-azakh.nl/artikelen

bronnen: Zomergasten, 15-8-2015; Zembla: De topsporters van de melkindustrie, mei 2015;

www.justdiggit.nl en www.ozg.be Petitie bij Europees Hof voor vruchtbare aarde als mensenrecht start in

september 2016 <http://people4soil.eu/index-en.php>